TUNTURILATU 4/2017

Lea Horto

Tuula Forström Kuovzasta on meidän ensimmäinen naispuheenjohtajamme. Susiaisten noita halusi häntä myös onnitella.

Tuulasta ensimmäinen

4

Lajioppeja Kuokten kesäpäivillä 4

Luonto-matkalla Virossa 5

Kukkia kuningatar Sonjalle 8

Kristin-oppileirillä Susikyrössä 12

Uusin voimin eteenpäin

Tunturiladun hallinto – sen johtokunta ja toimihenkilöt – on ollut viime vuosina melkoisessa turbulenssissa.

Pari johtokunnan jäsentä on jättäytynyt pois ennen erovuoroaan, taloudenhoitaja on vaihtunut, sihteeri on lopettanut ja puheenjohtajan yhteistyö muun johtokunnan kanssa on ollut takkuista, kuten syyskokouksessa tuli esille.

Tämä kaikki on vaikuttanut lamaannuttavasti myös yhdistyksen toimintaan. Eniten se on näkynyt jäsenistölle nettisivu-uudistuksen viivästymisenä, joskin uusi järjestelmä on ollut jo vuoden verran jonkin asteisessa käytössä.

Meidän lienee turha sen enempää enää ruveta osoittamaan syyllisiä tilanteeseen, vaan katsoa optimistisesti eteenpäin.

* * *

Yhdistyksen syyskokous Turussa valitsi uuden johtokunnan puheenjohtajan, **Tuula Forströmin**, ja kolme uutta johtokunnan jäsentä, viiden jatkaessa pestiään.

Uusi jäsensihteeri saatiin jo loppukesällä. Varmaan tällä kokoonpanolla saadaan taas asiat rullaamaan, kunhan vielä saadaan rekrytoiduksi uusi tarmokas sihteeri johtokunnan tueksi.

* * *

Tunturilatu toimii pääasiassa kerhojensa kautta, ja tänä vuonna on ollut kaksi hyvin merkittävää tapahtumaa, mistä yhdistyskin on saanut paljon positiivista huomiota.

Keväällä Kolbma järjesti *Turvallisesti tuntureilla - eksymättä erämaissa*-seminaarin, ja Njalla *Suomi 100-hiihtovaelluksen.* Molemmat olivat yleisömenestys, ja ne varmaan houkuttelivat uusia jäseniäkin liittymään mukaan Tunturiladun toimintaan.

Molemmista tapahtumista tuli myös paljon materiaalia sosiaaliseen mediaan, mikä on oikein käytettynä oivallinen tiedotuskanava. Vaikka kerhot tapahtumia itsenäisesti järjestävätkin, niin on tärkeää, että aina myös Tunturiladun nimi tulee esiin.

Kun tapahtumat suunnitellaan hyvissä ajoin, niin silloin ne voidaan huomioida myös yhdistyksen toimintasuunnitelmassa, ja tilanteen mukaan niihin voidaan silloin myös budjetoida varoja.

* * *

Susiaate on Tunturiladun perustajien arvokasta perintöä meille, ja sen vaaliminen on herkkä asia.

Vuosittain vihittävien susien määrä on pysynyt takavuosiin verrattuna pienenä, ja siksi on taas puhuttu paljon vaatimusten päivittämisestä.

Susivaliokunta kyseli Tunturilatu-lehden numerossa 2/2017 jäsenistöltä mielipiteitä, mutta kuulemma kovin vähän on vastauksia tullut.

Valiokunnassa oltaisiin varmaan hyvin mielissään, jos jäsenistö kertoisi heille uusia ajatuksia siitä, mikä saisi nuoremmat vaeltajat innostumaan hienosta tunturisusiperinteestä. Marsu odottaa edelleen postianne!

* * *

Kuten kämppäisäntä Pekka on säännöllisesti kertonut lehdessämme, niin kämpät ovat hyvässä kunnossa ja odottavat kävijöitään.

Niiden kunnossapito on merkittävä kustannuserä yhdistyksen budjetissa, ja olisi erittäin toivottavaa, että ne myös tuottaisivat. Susikyröön on toivottu lisää valaistusta myös niihin rakennuksiin, missä sähköä ei vielä ole, ja kämppätoimikunta tullee tekemään siitä suunnitelmansa.

Kevät- ja varsinkin kesäaikaan valoa toki Lapissa riittää, mutta jos lisävalaistus helpottaa Susikyrön syys- ja talvikäyttöä, niin se saattaisi olla yksi pieni tekijä, mikä lisää vierailujakin.

Hyvät tunturilatulaiset, käykää kämpillämme, ja ottakaa ystävännekin mukaan.

Silloin myös näistä ystävistä saattaa tulla uusia tunturilatulaisia, kun ihastuvat upeisiin kiinteistöihimme.

* * *

Ollaan siitä iloisia, että Vava-leiri Susikyrössä on vuodesta toiseen (nyt 11 kertaa) vetänyt puoleensa lapsia isovanhempineen. Näistä nuorista todennäköisimmin saadaan uusia aktiivisia toimijoita Tunturilatuun.

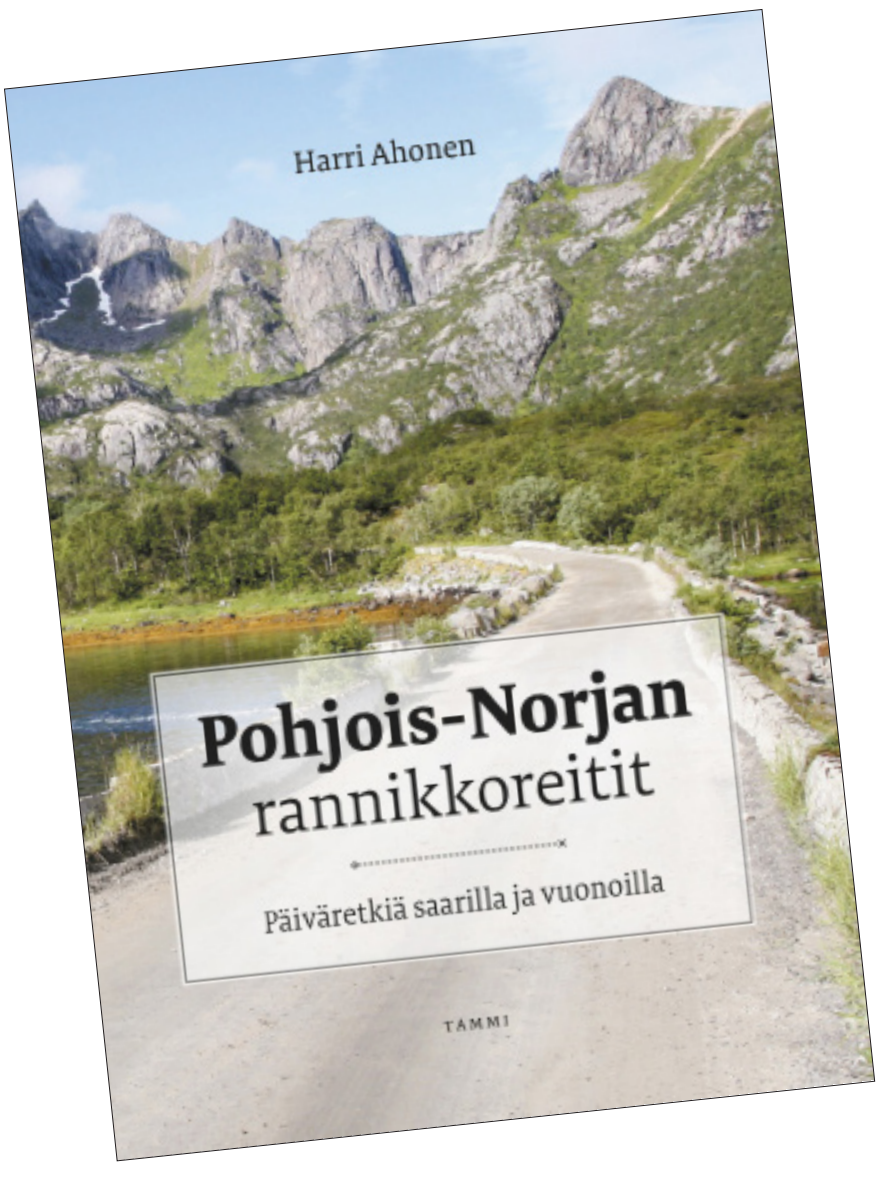
Suurkiitos leirin toimitsijoille, teette todella arvokasta työtä.

* * *

Johtokunnan puolesta toivotan kaikille tunturilatulaisille oikein mukavaa Joulun aikaa, ja unohtumattomia hiihtoretkiä Lappiin ensi talvena.

Paul Pakarinen
varapuheenjohtaja

KANNESTA KANTEEN

Päiväretkiä Norjan saarilla ja vuonoilla

Harri Ahonen: *Pohjois-Norjan rannikkoreitit.*
Tammi, 192 s.

Harri Ahosen into Norjaan syntyi vaihtovuosina Tromssassa ja vuosien myötä on nyt syntynyt jo kolmas vaellusreittejä esittelevä kirja.

Ahonen osaa myös norjaa ja on kokenut vaeltaja, joka vaeltaa vuosittain kolme, neljä kuukautta ja kerää samalla aineistoa ja kuvaa eri kohteita.

Kirja jakaantuu kahteen pääosaan: rannikko retkeilyalueena ja vaellusalueet.

Ensimmäisessä osassa on annettu vinkkejä liikkumisesta, yöpymisestä, luonnosta ja nähtävyyksistä sekä hyviä retkeilyohjeita.

Rannikolla kun liikutaan, sää vaihtelee ja jo päiväretkilläkin on syytä pakata tavarat vesitiiviisti.

Vaellusalue – osiossa on esitelty sanoin ja kuvin sekä hyvillä karttapiirroksella vaellusreittejä Tromssan seudulta, Vesterålenista, Lofooteilta, Nordlandista ja Helgelandista.

Kirjan nimen mukaan odotin myös pohjoisimman Norjan reittien esittelyjä, Nyt Tromssan alue oli pohjoisin esitelty alue.

Ehkä nimenä olisikin ollut paremmin Luoteis-Norjan vaellusreitit, jolloin olisi saanut vielä yhden kirjan Norjan pohjoisosista, jonne monet lapinmatkaajatkin suuntaavat Enontekiöltä tai Utsjoelta.

Kirjan kannet ovat pehmeät ja kokonaisuus on miellyttävä. Kuvat ovat suuria ja hyviä, mutta ihmisiä tai muita vaeltajia kuvissa ei näy.

Taitossa on käytetty mukavia lisäyksiä ja sivujen reunat on hyödynnetty havainnollisesti.

Mukava taustatieto on se, että tunturikerho Kolbman illassa kyseltiin muutama vuosi sitten, onko Ahosen esitelmän aiheesta kirjallista materiaalia.

Niin Ahosesta tuli kirjailija, joka tekee pitkiä matkoja, kirjaa havainnot, kuvaa paljon ja säästeliäästi ja työstää kotona kertyneen materiaalin kirjalliseen muotoon.

On hienoa, että vielä löytyy tällainen henkilö, jonka kirjat perustuvat omakohtaisiin kokemuksiin.

Suosittelen kirjaa Norjaan matkaaville ja muutenkin nojatuolivaeltajille. Ehkä se Finnmarkinkin kirja vielä ilmestyy.

Antti Karlin

Kolbma vei yhdistysyhteistyön uudelle tasolle

Kolbma on ajautunut mukaan suunnittelemaan ja toteuttamaan Tampereen ensimmäistä retkeilyaluetta. Teiskon Sorila-Viitapohja väliselle kannakselle muodostuvalle 650 hehtaarin alueelle tulee mm. noin 15 km reittejä ja viisi tulipaikkaa. Kolbma kutsuttiin hankkeeseen mukaan alueen retkeilyasiantuntijana, yhdessä Tampereen Taivaltajien kanssa. Keväällä kuunneltiin mielipiteitä ja nyt syksyllä on talkoiltu pitkosten, hirsien, hakkeen ja polun-tamppausten merkeissä.

Poluntamppausviikonloppu oli pitkälti Kolbman järjestämä. Olimme varanneet Kintulammin alueella sijaitsevan Kortejärven tilan omaan käyttöömme lokakuun viikonlopuksi ja nyt päätimme jakaa tilamme ja yhdistää voimamme useiden alueella toimivien kyläyhdistysten, Taivaltajien ja Pirkanmaan ja Tampereen luonnonsuojeluyhdistysten kanssa. Kutsuimme somen kautta väkeä viikonlopun viettoon reippaan tamppailun merkeissä ja kaikkiaan paikalle saapuikin viikonlopun aikana puolensataa innokasta retkeilijää. Perjantaista sunnuntaihin kestäneellä ”leirillä” tampattiin viidessä eri lähdössä uusia polkuja 50 kilometrin matkalle. Viikonlopun jäljiltä uudetkin polut ovat nyt turvallisempia ja selkeämpiä käyttää.

Tamppaustapahtuman aikana yhdistyksillä oli mahdollisuus jakaa informaatiota toiminnastaan ja esitteiden menekki olikin kiitettävää. Kolbma sai uusia jäseniä ja ennen kaikkea useimmat paikalla olleista tietävät nyt, mikä ja mitä Kolbma on. Toki muutkin yhdistykset saivat varmasti uusia jäseniä, eli sitä kauttakin tapahtuma oli oikein onnistunut. Tämän viikonlopun järjestelyihin osallistui runsaasti Kolbmalaisia, mutta hyvin myös nuorekasta Luonnonsuojeluliitto Tampereen väkeä. Tämä on merkittää, sillä yhteistyö alueen yhdistysten kanssa on osoittautunut järkeväksi ja tulevaisuuteen tähtääväksi. Mietimme parasta aikaa yhdistysten yhteistä talkooryhmää Pirkanmaalle. Se voisi perata hakattuja polkuja, osallistua kunnostuksiin tai viettää muuten vaan yhteistä aikaa talkoosaunoen sosiaalisten talkoiden merkeissä. Lisätietoja Kintulammin alueesta: www.kintulammi.fi

Pete Mäkelä

Juho Kytömäki

Pitkospuutalkoissa ei hikeä ja vaivoja säästelty.

Pete Mäkelä

Polkua tampattiin isolla porukalla.

Tärppejä ja turhakkeita

Kolme erilaista matkaa

THOREAU: *Kolme matkaa erämaahan* (Alligaattori Kustannus 2014)

Amerikkalainen luontofilosofi **Henry Thoreau** (1817-1862) teki kolme erävaellusta Mainen metsiin. Näistä retkistä hän kirjoitti esseitä, jotka julkaistiin aikakauslehdissä erillisinä teksteinä. Thoreaun kuoleman jälkeen kirjoitukset koottiin yhteen ja julkaistiin kirjana *The Maine Woods* 1864.

Ensimmäisellä matkallaan vuonna 1846 Thoreau sai oppaakseen kaksi pätevää jokivenemiestä, paikallisia uudisasukkaita ja tukkilaisia.

Kuvaus jokiveneen kuljettamisesta vasta- ja myötävirtaan koskista jokireittiä on vaikuttavaa luettavaa.

Thoreau itse taisi vaikuttua vielä enemmän itse erämaasta, olihan hän ensimmäistä kertaa sivistyksen ulottumattomissa.

Thoreau asui silloin toista vuottaan Walden-järven rannalle rakentamassaan mökissä (klassikkokirja *Walden - elämää metsässä*, uusin suomennos Kirjapaja 2010), mutta sielläkin hän oli mukavan kävelymatkan päässä äitinsä omenapiirakasta.

Thoreau nousi seudun korkeimmalle vuorelle Mount Katahdinille, 1606 metriä, josta hän käyttää kirjassa intiaanikielistä nimeä Ktaadn.

Vuorenhuipun karut maisemat saivat hänet suoltamaan jopa järkyttynyttä tekstiä.

Muuten Thoreaun tyyliin kuuluvat lukuisat viittaukset kirjallisuuteen ja tarustoon, jotka on selitetty kirjan lopussa. Samoin teksti on täynnä kasvi- ja eläinhavaintoja, joista on viitteissä mainittu tieteellinen ja usein myös englanninkielinen nimi.

Tämä jatkuva tekstin ja viitteiden välillä poukkoilu tekee lukemisesta aluksi rasittavaa, mutta lopulta palkitsevaa.

Leiriytyminen tällä retkellä tehtiin valkoisten miesten tyyliin: leiriä reunusti jopa kymmenen jalkaa eli noin kolme metriä pitkä nuotio, joka paloi koko yön.

Kerrotaan myös, että valkoihoiset vaeltajat jättivät usein leiritulensa sammuttamatta, mistä seurasi laajoja metsäpaloja. Metsien arvo nähtiin tuohon aikaan melko yksioikoisesti. Kun arvokkaat strobusmännyt oli kaadettu ja kuljetettu pois, oli metsä sen jälkeen joutomaata.

Thoreau pohdiskelee tuttuun tyyliinsä, mikseivät ihmiset lähde metsiin muuten vain. Ainoat kulkijat olivat metsänarvioijia ja tukkilaisia, joiden tavoitteena on kaataa mahdollisimman monta puuta, sekä metsästäjiä, jotka himoitsivat kaataa mahdollisimman monta hirveä.

”*Yhtä sellaista kohti, joka tulee kynän kanssa piirtääkseen tai runoillakseen, tulee tuhat muuta kirveen tai kiväärin kanssa.*”

”*Outoa, että niin harvat käyvät metsissä katsomassa, kuinka männyt elävät ja kasvavat ja viheriöivät ja nostavat ikivihreät käsivartensa valoon – kuinka täydellisen hyvin ne voivat.*”

Toinen matka vuonna 1853 oli hirvenmetsästysretki, jolle Thoreau otti osaa osallistumatta varsinaiseen jahtiin.

Hän piti hirven tappamista murhana, ja herkistyi syyllisyydentunnossa istuessaan yksin pimeän metsän keskellä, sillä aikaa kun hänen toverinsa olivat etsimässä lisää hirviä.

Hänelle jokainen puukin oli yksilö. ”*Kaadettu mänty, kuollut mänty, ei ole sen enempää mänty kuin kuollut ihmisen raatokaan on ihminen.*”

Tällä retkellä oppaana oli intiaani ja kulkuvälineenä kanootti. Thoreau oli retkellä tarkkailijan roolissa, tehden havaintoja metsästyksestä ja intiaanin tavoista.

Kolmannen vaelluksensa Mainessa Thoreau teki vuonna 1857, ja tämä oli pisin hänen kaikista matkoistaan. Matkaa kertyi yli 500 kilometriä, ja oppaana hänellä oli intiaani **Joe Polis**, jota Thoreau piti suuressa arvossa.

Edellisen retken intiaaniopas oli liiaksi erkaantunut luonnosta. Polis sen sijaan, vaikka olikin tottunut asioimaan valkoihoisten kanssa ja käynyt jopa New Yorkissa ja Bostonissa, sekä ollut heimonsa edustajana lainsäädäntöelimessä, oli lähempänä luontoa ja Thoreaun ihannoimaa villi-ihmistä.

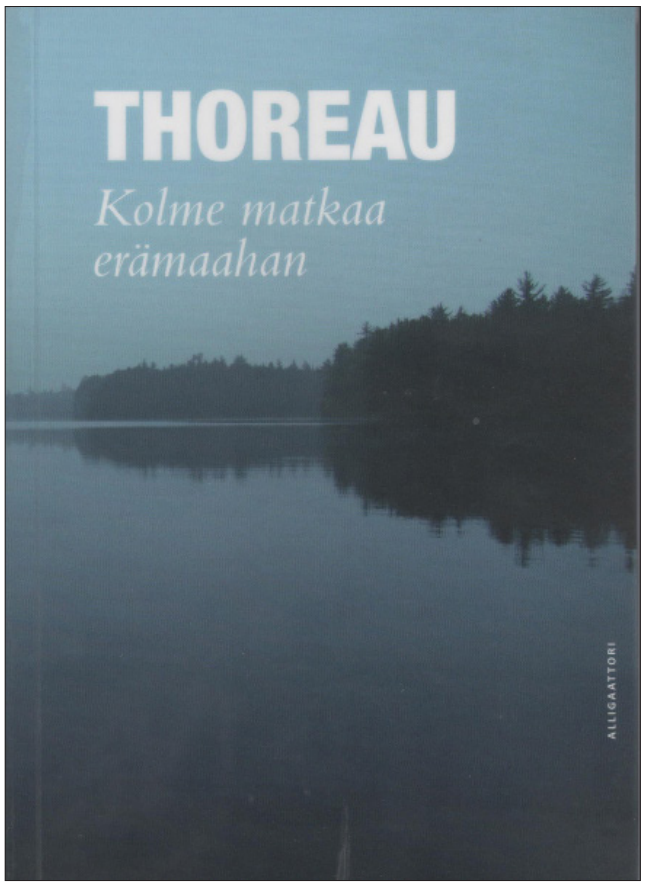
Polis oli erätaidoltaan ylivertainen, osasi kulkea vaistojensa ohjaamana, tunsi kasvit ja eläimet sen mukaan miten niitä pystyi käyttämään hyödyksi, ja osasi käsitellä itse tekemäänsä kanoottia taitavasti.

Thoreau ei tämän retken kertomuksessa pysähdy filosofoimaan, vaan kertoo seikkaperäisesti vaelluksen kulun. Ehkäpä aikaisempien retkien kokemus näkyy siinä, ettei Thoreaun tarvitse enää ihmetellä näkemäänsä.

Kolmas matka kattaa noin puolet kirjasta ja on ehdottomasti nautinnollisinta luettavaa, osin siksi, että siihen mennessä on ehtinyt tottua lukemaan Thoreaun kieltä ja silmäilemään viitteitä.

Minä uppouduin Thoreaun matkaan niin voimakkaasti, että luin kirjan saman tien toiseenkin kertaan läpi.

Tommi Avikainen

Henry Thoreaun alkuperäisteos julkaistiin vuonna 1864.

Positiivinen, päämäärätietoinen joukkuepelaaja

Tunturilatu sai **Tuula Forströmistä** 70-vuotisen historiansa ensimmäisen naispuheenjohtajan, kun syyskokous valitsi hänet keulakuvakseen ensi vuodelle.

Satu Ojala

Tuula Forström astuu ensimmäisenä naisena Tunturiladun puheenjohtajan saappaisiin.

Syntyjään hämeenlinnalainen Tuula asuu Kouvolan Valkealassa. Perheeseen kuuluvat puoliso ja kaksi aikuista poikaa. Koko perheelle luonto on tärkeä, siellä liikutaan yhdessä ja erikseen. Tuula harrastaa retkeilyä, pyöräilyä, hiihtoa, suunnistusta, avantouintia ja valokuvausta Mieluisimpia retkikohteita ovat pohjoisen tunturit ja Repoveden kansallispuisto.

Millaisen puheenjohtajan me sitten Tuulasta saimme? Näin hän vastaa itse.

Mikä on ensimmäinen luontokokemuksesi, jonka muistat?

Lähimetsän sinivuokkojen näkeminen lapsena mummolassa.

Mikä vei sinut Kuovzaan ja Tunturilatuun? Kumpi tuli ensin, kerho vai järjestö?

Ensin taisi tulla kerho, siitä voi antaa kiitoksen silloiselle puheenjohtajalle **Ari Mussalolle**, joka minut houkutteli.

Mikä sinua Tunturiladussa viehättää?

Tunturiladussa viehättää se, että on niin erilaisia kulkijoita, jotka kukin saavat vaellusreissuistaan itselleen mielihyvää ja jaksamista arjessa. Siksi itsekin halusin Tunturilatuun, sillä sieltä löytyy kokemusta ja intoa lähteä reissuille niin kauan kuin jalka nousee.

Mikä on sielunmaisemasi? Löytyykö se kotinurkilta vai Lapista?

Sielunmaisema löytyy varmaan Paraksen huipulta, kun siellä tuntuu, että huippuja vain näkyy ja näkyy ja siellä on ihan yksin ajatuksineen.

Millaisen puheenjohtajan sinusta saamme?

Yksin en kaikkea yritä edes tehdä. Luulen, että löydän johtokunnan jäsenistä monia osaajia, jos en itse kaikkea hallitse. Olen kyllä mielestäni positiivinen ja yritän mennä harmaan kivenkin läpi.

Mihin suuntaan viet Tunturilatua?

Toivon, että olemme esillä niin tuolla vaeltaessa kanssaihmisille ja tiedotusvälineissä, on ne sitten lehtenä tai sähköisessä muodossa.

Millaisena näet Tunturiladun tulevaisuuden, mitä pitää parantaa, mihin panostaa ja mitä nykyisestä toiminnasta korostaa?

Uskon, että Tunturilatu on ja voi hyvin tulevaisuudessakin. Ehkä pitäisi Lapin kämppien käyttöä edelleen lisätä, VaVa-leirin jatkuminen on tärkeää, sillä sieltä löytyy uusia tunturilatulaisia. Kerhojen välistä yhteistyötä kannattaa lisätä.

Lempiliikuntalajisi?
Pyöräily
Lempiruokasi?
Kesäkeitto
Lempipaikkasi?

Kotona nojatuoli, jossa luen mielelläni kirjoja,

Millä hemmottelet itseäsi?

Teatterissa tai konsertissa ja ihan yksin.

Kuokte muisti puurtajiaan kesäpäivillä

Tunturiladun kesäpäivät vietettiin tänä vuonna Mäntsälän Leiriniemessä 18 – 20.8. Leiriniemi on Järvenpään seurakunnan leirikeskus Keravanjärven rannalla.

Leirikeskus tarjosi mainiot majoitus-, sauna- ja ruokailupalvelut, joten puitteet onnistumiselle olivat olemassa. Paikalle saapunut tunturiladun väki teki viikonlopusta onnistuneen. Osallistujia oli reilut 40 henkeä kahdeksasta eri kerhosta.

Ohjelma sujui leppoisissa merkeissä ja sisälsi tietenkin hieman sekä aivo- että kehonjumppaa. Luontopolun visaiset tehtävät puhuttivat ja tarjosivat pientä puuhailua paikalle saapuneille luonnonystäville.

Tehtävissä oli eduksi eläinten jälkien tuntemus, kun koiran jälki piti erottaa vaikkapa suden ja ahman jäljestä. Kädentaitoja kysyttiin heti ensimmäisellä rastilla, kun jokainen valmisti itse oman leirimerkkinsä. Myöhemmin rakentajat pääsivät loistamaan, kun risumajoja pystyteltiin. Hevosenkenkää heitettiin ja veden tilavuutta arvioitiin. Havainnointikykyä testattiin polun varrelle ”unohtuneiden” esineiden avulla.

Kuluva vuosi on paitsi Suomen, myös Tunturiladun toiseksi vanhimman kerhon, Kuokten juhlavuosi; Kuokten perustamisesta on jo 50 vuotta. Kerho saikin onnitteluadressin Alppakselta ja Ovtsilta.

Kesäpäivien pääohjelmana oli Kuokten lahjana saama luento ja käytännön harjoitus geokätköilystä.

Saimme kuulla Suomen Ladun järjestöpäällikkö **Mika Asikaisen** selkeän ja asiantuntevan esityksen aiheesta sekä ohjeita harrastuksen aloittamiseksi. Luennon jälkeen lähdimme noin kolmen hengen ryhmissä maastoon saamiemme gps-laitteiden kanssa.

Leiriniemen alue olikin yllättävän monipuolinen kätkemisen kannalta. Monet kätköt olivat todellakin haasteellisia löytää, mutta apua oli opettajan sanoista: kätkö on usein paikassa, joka on Se paikka ympäristössään.

Geokätköilyharrastus auttaa tekemään havaintoja ympäristössä, kun pikkuinen purkki pitää löytää ja paikannuslaitteen tarkkuus on muutamia metrejä. Yllättävän kivaa tuo oli ensikertalaiselle. Kiitos opettajalle!

Antero Rutanen

Risukodan rakentajat rastilla.

Lauantain iltanuotiolla jaettiin pienet muistolahjat ansioituneille Kuokten jäsenille:

Juhani Harju on toiminut puheenjohtajana, on pitkäaikainen kerhotoimikunnan jäsen ja tuonut kerhoon melontatoiminnan. **Airi Heino** on toiminut puheenjohtajana ja on pitkäaikainen kerhotoimikunnan jäsen. **Kirsti Heikkilä** on pitkäaikainen rahastonhoitaja ja kehotoimikunnan jäsen, kerhon emo.

Matti Huotari on pitkäaikainen tilintarkastaja ja aktiivinen kerholainen. **Matti Häppölä** on toiminut puheenjohtajana, on pitkäaikainen retkien suunnittelija ja vetäjä ja pitkäaikainen kerhotoimikunnan jäsen. **Irma Löfman** on pitkäaikainen rahastonhoitaja ja aktiivinen kerholainen.

Anja Selenius on pitkäaikainen kerhotoimikunnan jäsen, auttava tekijä, jolla on auttavat kädet. **Olli Selenius** on aina valmis tekijä, työmyyrä ja pitkäaikainen kerhotoimikunnan jäsen. **Markku Salminen** on ollut puheenjohtajana useaan otteeseen ja on sitä parhaillaankin ja pitkäaikainen kerhotoimikunnan jäsen.

Raija Niemi

Melontaakin saimme harjoitella sunnuntaiaamuna Keravanjärvellä.

Lisäksi muistettiin poissaolevina **Eero Härköstä** ja **Ossi Pettistä**, jotka ovat pitkäaikaisia kerhon jäseniä ja olleet hyvin aktiivisia toimijoita kerhossa.

Tunturiladun lippu luovutettiin kesäpäivien päätteeksi turkulaisille, Logille, seuraavaa tapahtumaa, susiaisia varten. Kiitos kaikille kesäpäiville osallistuneille.

Raija Niemi

Tsietsan terveisiä Pohjois-Savosta

Talven ensimerkit olivat ilmestyneet yön aikana pihamaalle. Ohut härmä peitti tienoot, tosin heti aamupäivällä maa paljastui syksyiseen kuosiinsa. Mutta kyllä sieltä lunta tulee, odotellaan rauhassa.

Tsietsan alkukesä livahti VaVan kanssa touhutessa. Kuten edellisessä Tunturilatulehdessä **Kaisa Veck** kirjoitti, viikkoon mahtui vaikka mitä. Kiitos vielä kaikille leirin onnistumisen eteen töitä tehneille sekä iso hali lapsille ja heidän huoltajilleen.

Eihän anneta hyvän tapahtuman lopahtaa tekijöiden puutteeseen? Perhetoimintaa tarvitaan Tunturiladussa siinä missä vanhoja perinteitäkin.

Tsietsan toimintaa on piristänyt tunturivaellusten ja retkeilyn lisäksi viime aikoina antoisa yhteistyö paikallisten latuyhdistysten kanssa.

Monessa tapahtumassa on ollut mukana muitakin toimijoita kuten MLL-paikallisosasto, jonka myötä lasten- ja perhetoimintaa on saatu käyntiin ihan kiitettävästi. On villiinnytty luonnosta, nukuttu yö ulkona, herkuteltu Metsämörrin lettukekkereillä ja vielä ennen joulua järjestetään pirpanoiden piparitalkoot ja lasten lyhtypolku.

Tapahtumat on otettu vastaan hyvin ja yhdessä toimien on käsipareja ja ideoita kaksin-kolminkerroin. Näkemyksiä olemme hakeneet Suomen Ladun perheliikunta tutuksi- ja Latunen-koulutuksista, suosittelen!

Ensi kevään kevätpäivien ja -kokouksen järjestelyvastuu on Tsietsalla. Rautavaaraan Metsäkartano tarjoaa rauhalliset puitteet viikonlopulle ja päivien valmistelut ovatkin jo hyvässä vauhdissa.

Ohjelmaa on hieman päivitetty, saas nähdä kuinka riihenpuinti otetaan vastaan entisen kyselytunnin sijaan.

Ja ulkoaktiviteetit ovat myös meleko ketkuja niinkun savolaiseen tapaan kuuluu.

Niin että tulukeepa ite kahtomaan ja kokkeilemmaan vaekkapa savolaesta sukkahoosu-huaraheittoo!

Seija Vihervuori
sihteeri
jokapaikan höylä

Luonnonystävän toiviomatka Hiiumaalle

Satu Ojala

Hiidenmaan retkellä oli paljon nähtävää. Yhteispotretissa Eija Vettenranta (vas.), Tarja Korpela, Airi Ala-Juusela, emäntämme Helena Bergman, Pirjo Kukkonen, Sirkka Leskelä, Pirkko Liuksiala ja Jouko Koivu.

Hiidenmaa houkutteli kolme kumpelaista ja viisi geatkilaista kesäkuun viimeisellä viikolla Eestin läntiselle saarelle. Se oli lähes kaikille entuudestaan tuntematon kohde. Paljon näimme ja monenlaista koimme oleskelun aikana.

Vilpittömästi voimme suositella saarta myös retkeilykohteeksi. Saari on luonnonystävän paratiisi, josta löytyy eripituisia kävelyreittejä.

Myös pyöräretkeläisille Hiidenmaa on ihanteellinen paikka mitättömine korkeuseroineen ja erikoisnähtävyyksineen, mutta myös kulttuurimatkailijalle hyvin antoisa.

Kylpylöitä ei ole, eikä niitä halutakaan.

Hiidenmaa on Eestin metsäisin osa, paikoin hyvin rehevän metsän peittämä, mutta paikoin kuivaa kalkkikivitasankoa, jota luonnehtii runsaskatajainen alvarikasvillisuus.

Jopa suomalaisille tuttua kuivaa kangasmetsää löytyy vanhoilta rantavalleilta. Suuri kämmekkä- eli orkidealajien määrä ihastuttaa vierailijaa, kuten myös suuri lehtipuulajien ja lehtokasvien määrä.

Jääkauden merkkinä saaren halkaisee parhaimmillaan 68 m meren pinnasta nouseva reunamuodostuma, paikallinen ”Salpausselkä”.

Suomessa tuttu maankohoamisilmiö tunnetaan myös täällä. Tornimäki nousi Itämerestä 8 500 vuotta sitten ja oli yksinäisenä saarena 4 000 vuotta, kunnes muutama keski- ja itäosan kohta nousi myös veden pinnan yläpuolelle.

Mataluudesta johtuen Hiidenmaalla ei ole näkyvissä korkeita rantatörmiä, jotka ovat tuttuja muualla Eestin rannikolla, mutta valkoisen kalkkikivikon reunustamia hiekkarantoja riittää.

Geologisesti Hiidenmaan merieliöiden kuorista rakentunut kalkkikivitasanko jakautuu itä-länsisuunnassa kahtia, vanhempaan pohjoisosaan ja nuorempaan eteläosaan, joiden ero näkyy vain fossiililajistossa.

Fossiileja näkyikin yleisesti rantakivissä. Ruotsin puolella sama ordoviki- ja siluurikauden välinen raja löytyy Gotlannin ja Öölannin välistä. Nämä kaikki sijaitsivat yli 400 miljoonaa vuotta sitten vielä päiväntasaajan tienoilla, kuten Suomikin, mutta meillä meri ei suojannut yhtä kauan pintakerroksia kulutukselta.

Ryhmämme majoittui yksityiselle hedelmätilalle, joka oli samalla todellinen arboretum. Sää suosi, joten ehdimme tutustua monenlaisiin kohteisiin ja niiden taustoihin. Niihin kuuluivat muun muassa kolme majakkaa ja Reigin ”Eiffeltorni”.

Korkeimmalle ulottuva Kõpun majakka on melkoinen turistikohde, johon halukkaat voivat kiivetä ahtaiden kiviportaiden kautta. Venäläisten bunkkerijäänteitä näkyi monin paikoin. Ne ovat nykyisin historiallisia suojelukohteita.

Maastossa ja teiden varsilla on nähtävyydeksi merkittyjä jään tuomia siirtolohkareita, samoin lukuisia eri puita, joista osa pyhiä puita, joiden luona ihmiset yhä käyvät mietiskelemässä ja tuomassa muistonauhoja tai muita merkkejä käynnistään. Tahkunan majakan luona on Estonian onnettomuudessa kuolleiden lasten vaikuttava muistomerkki ja lisäksi melko laaja, ehkä pronssikautinen jatulintarha.

Vanhat ja uudet talot siisteine pihoineen herättävät huomiota. Vanhemman ajan muistomerkkeinä on tuulimyllyjä, vanhoja isoja kartanoita, kirkkoja ja kappeleita hautausmaineen sekä tunnettujen henkilöiden koteja, joista katsastimme **Aino** ja **Oskari Kallaksen** kesäasunnon Vaemlassa.

Kassarin alue ja nykyisin järveksi kuroutunut entinen Käinan lahti luontopolkuineen ja lintutorneineen muodostavat lintuharrastajille erinomaisen kohteen. Yksi saari näytti olevan merimetsojen ja niiden ulosteen hallitsema kuolleelta näyttävine puineen. Kassarin eteläkärjestä ulottuu Saarenmaata kohti kapea Sääretirp, jossa on yllättävän rikas kasvillisuus.

Ainoa kaupunki Kärdla on myös mielenkiintoinen kokonaisuus. Aivan keskustan tuntumassa sijaitsevat aidoimmat vanhat talot vanhin talo mukaan luettuna, Hiiumaan museo Pikk maja vanhassa verkatehtaan omistajan kartanossa, venäläisten 1941 polttaman verkatehtaan muistomerkki ja sähkövoimalaitoksen jäänteet. Sen savupiippu on hyvä kiintopiste kaupunkikävelyssä.

Hintataso kiinnitti huomiota, sillä koko porukan ateriaan yhteishinta jälkiruokineen vastasi usein 2-3 henkilön ateriaa Suomessa, vaikka kahvi sinänsä oli sikäläisittäin kallista.

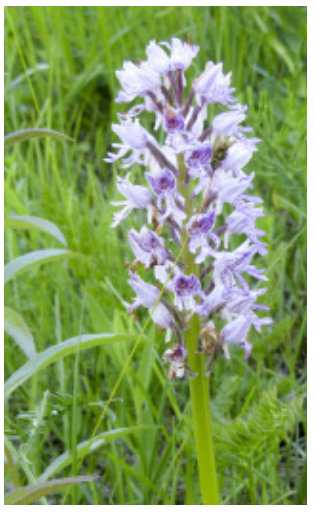
Asiakaspalvelu oli kaikkialla ystävällistä ja ystävällisyys sekä avuliaisuus tuntui olevan muuallakin.

Kaupungin alueella on useita kaivoja, joista tulee paineella arteesista pohjavettä. Hiidenmaalaiset saavat laskea niiden hanoista ilmaista juomavettä.

Jouko Koivu

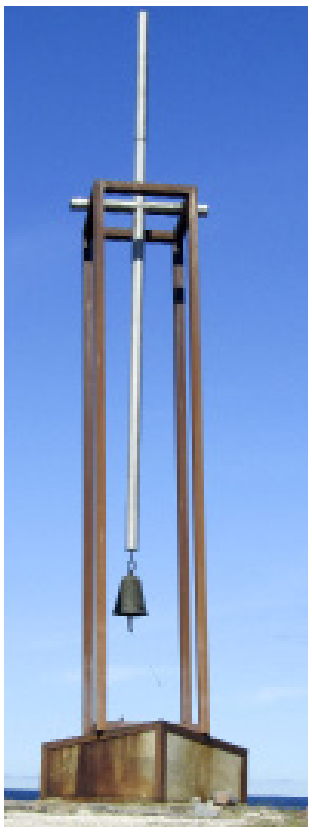
Saarenmaalle suuntautuva Sääretirp.

Soikkokämmekkä.

Kultakuoriainen kannusruohon kukinnossa.

Tahkunan majakan vieressä on Estonian lapsiuhrien muistomerkki.

Tuula Forströmin johdolla uuteen vuoteen

Tunturilatu sai uuden puheenjohtajan ja johtokuntaan kolme uutta jäsentä, kun syyskokousväki päätti tulevan vuoden sisällöstä ja henkilövalinnoista.

Kyselytunnilla riitti puhuttavaan jokaiseksi minuutiksi ja paljon keskustelua herätti nykyinen toiminta ja tulevaisuus.

Kämppäisäntä **Pekka Kallio** sai myös vastailla kysymyksiin, mitä kämpillä tehdään lähivuosina. Vaikka Pekan-Oskarin sähköistystä aikanaan vastustettiin, nyt on herännyt kiinnostus siitä, että sähkövaloa saataisiin pohjoisen pimeiden päivien ja iltojen keskelle myös muihin Susikyrön kämppiin.

–Laajennuksia ei nyt kämpille tehdä, mutta esimerkiksi Aihkin lattia tarvitsee oikaista ja paljon muutakin pienempää remonttia on tarpeen tehdä eri kämpillä. Yksi iso lähivuosien kysymys on, tarvitsee Susikyrön rantasaunalle tehdä viemäröinti. Se selviää lähivuosina. Valaistusasioita pohditaan kämppätoimikunnassa, vastasi Pekka Kallio.

Merja Rintakoski Kolbmasta toivoi, että kämppätoimikunta pohtisi kämppien sääntöihin helpotuksia, jotta kävijämääriä voitaisiin kasvattaa.

Syyskokouksessa asioita käytiin läpi yksimielisesti. Jäsenmaksuja ei korotettu, vaan ne pidetään ennallaan. Henkilöjäsenmaksu on ensi vuonna 31 euroa, perhejäsenmaksu 50 euroa, nuorisojäsenmaksu 16 euroa ja rinnakkaisjäsenmaksu 24,50 euroa.

Toimintasuunnitelmaan tehtiin muutos, että kämppätoimikunta selvittä Susikyrössä Susi-Oskarin, Koira-Oskarin ja keittokatoksen sähkövalaistuksen toteuttamismahdollisuutta ja kämppäavainsäännön uudistusta.

Yhdistyksen yhteisiä tapahtumia ovat kevätpäivät 16.–18. maaliskuuta Rautavaaralla Metsäkartanossa Tsietsan järjestämänä, kesäpäivät 27.–29. heinäkuuta Lappohjan Högsandissa Kavtsin järjestämänä ja Susiaiset Polvijärven Huhmarissa Kumpen järjestämänä.

Seniorivaelluksen nimi muutettiin päivärepuvaellukseksi, jotta siihen voivat muutkin kuin seniorit ottaa osaa. Vaellus järjestetään Pieksämäellä elokuussa.

Vava-leiri järjestetään viikolla 29, järjestäjän paikka on vielä avoin.

Johtokunnan jäsenmäärä päätettiin korottaa kahdeksaan.

Puheenjohtajaksi valittiin **Tuula Forström** Kuovzasta.

Erovuoroisia johtokunnan jäseniä olivat **Tuula Kirjonen** Njealljesta, **Hannu Liljamo** Owlasta ja **Paul Pakarinen** Logista. Heistä Tuula Kirjonen ja Hannu Liljamo saivat jatkopestin, josta taas Paul Pakarinen kieltäytyi. Hän halusi antaa paikkansa nuoremmille.

Johtokunnan uusiksi jäseniksi valittiin **Markku Salminen** Kuoktesta ja **Satu Ojala** Geatkista kaksivuotiskaudeksi. Tuula Forströmin tullessa valituksi puheenjohtajaksi, hänen tilalleen yksivuotiskaudeksi valittiin **Paavo Ahonen** Kavtsista.

Happihypyn jälkeen kokouksessa kuultiin Yrjö Kokkoseuran tiedotusvastaavan **Ilkka Vauran** mielenkiintoinen esitelmä Laulujoutsenen siivin, jossa hän kertoi **Yrjö Kokon** elämästä.

Syyskokouksen kokouspaikkana oli kokoushotelli Linnasmäki, joka sijaitsee historiallisesti merkittävällä alueella. Niinpä susiaisväki sai vielä sunnuntaina paneutua satavuotiaan isänmaan juhlavuoden merkeissä Koroisten ja Turun alueen historiaan.

Kiitos Logi hienoista susiaisista ja antoisasta ohjelmasta.

Satu Ojala

Luontopolulla oli toinen toistaan visaisempia tehtäviä.

Lippu salkoon.

Tuula Forström on Tunturiladun ensimmäinen naispuheenjohtaja.

Tuoreet sudet: outasusi Paavo Ahonen Kavtsista ja tunturisusi Raija Raiski Palosaari Njallasta.

Fanni Melkas oli kokouksen nuorin osanottaja. Hauskaa on papan eli Juhani Lahtisen sylissä.

Scandinavian Outdoorin toimitusjohtaja Ari Linkolehto lahjoitti arpajaisiin komean teltan.

Hanna-Mari Sinilehdosta 187. johtajasusi

Hanna-Mari Sinilehto kirjattiin Kolbman ja samalla myös Tunturiladun jäseneksi vuonna 1978. Tunturiretkiä alkoi kertyä jo vuodesta 1978 alkaen, jolloin hän yhdeksänvuotiaana kantoi jo omaa rinkkaa lyhyellä Karhunkierroksen vaelluksella.

Retkeilykokemusta alkoi karttua vanhempiensa ja kolbmalaisten kanssa Pirkanmaan metsissä ja Lapin tuntureilla samotessa. Tunturisudeksi Hanna vihittiin v.2002.

Lea Horto

Hanna-Mari Sinilehto noidan tiukassa tentissä.

Useita vaelluksia ja retkiä johdettuaan Hannalla oli mielessä Johtajasuden arvo jo paljon aikaisemmin, mutta suorituksista puuttui yksi täysimittainen tunturivaellus sekä pitkä yli 300 kilometrin Johtajasusivaellus. Johtajasusivaellus tuli tehtyä v. 2015 hiihtäen Kilpisjärveltä Susikyröön.

Sen jälkeen tuli kynäiltyä harrastusnäyte, joka käsitteli ulkomaalaisten retkeilyä Suomen Lapissa. Anomuksen täytön jälkeen paperit lähtivät vetämään Susivaliokunnalle.

Vuonna 1986 hän osallistui Sudenpesän rakennustalkoisiin. 1990-luvulla Erävaelluksen SM-kilpailuihin ja myöhemmin kisojen järjestämisiin. Tunturiladun johtokunnassa Hanna jatkaa taas välivuosien jälkeen.

Joutenkulkija jostakin

Hanna-Mari Sinilehto

Pohjoismaiset vaellusreitit poikkeavat toisistaan jo palveluvarustuksessa merkittävästi.

Vaelluskulttuurit meillä ja maailmalla

Pohjoismaiset jokamiehenoikeudet luovat aivan ainutlaatuiset olosuhteet luonnossa kulkemiselle. Täällä meillä onkin syntynyt aivan omanlaisensa luontoa hyödyntävä elämäntapa.

Erot pohjoismaisten vaelluskulttuurien välillä ovat syntyneet lähinnä maaston kulkukelpoisuuden seurauksena. Vuoristoisilla alueilla Norjassa ja Ruotsissa laaksojen kulkureittien varteen on syntynyt tupa- ja hotelliverkosto, jota hyödyntämällä on mahdollista vaeltaa hyvin kevein varustein varsin vaativassakin maastossa.

Suomessa merkittyjä vaellusreittejä ei ole kovin montaa ja retkeilijät liikkuvat paljon omavaraisemmin omia polkujaan.

Globaalisti on tavallista, että toisen omistamalle maalle ei ole mitään asiaa ilman lupaa. Tästä huolimatta kaikkialta maailmasta löytyy mahdollisuuksia luonnossa liikkumiseen.

Pohjoismaiden ulkopuolella on tyypillistä, että retkeily tapahtuu enemmän tai vähemmän rakennetussa ympäristössä. Alueilla jossa väestötiheys on suuri, luonnon kulumisen estämiseksi kulkurajoitukset ovat välttämättömiä. Reitit ovat merkittyjä, polut ja tiet saattavat olla jopa päällystettyjä ja yöpymiset tapahtuvat maksullisissa majoituspaikoissa, joissa usein on myös mahdollista ruokailla.

Reittien pituudet vaihtelevat päivämatkoista useiden tuhansien kilometrien pituisiin. Kaikkein suosituimmille reiteille pitää ostaa kulkulupa, jopa kuukausia etukäteen.

Jollain alueilla vaelluslupa edellyttää paikallisoppaan ja jopa kantajien palkkaamista, näin esimerkiksi Himalajalla ja Afrikassa.

Kansainväliset opiskelijat tutustumassa suomalaiseen vaelluskulttuuriin

Opiskeluaikoinani olin kahtena vuonna mukana järjestämässä vaelluksia kansainvälisille vaihto-opiskelijoille.

Kolmen vetäjän tiimi oli sopivan suuruinen noin 20 hengen ryhmälle. Mukana oli parhaimmillaan kymmenen eri kansallisuutta. Ensimmäinen vaellus tehtiin Saariselälle, jälkimmäinen Kuusamon Karhunkierrokselle.

Lukukauden aikataulujen vuoksi vaellusten ajankohtana oli lokakuun alku. Vaellusten kesto oli 3–4 yötä maastossa.

Osallistujien retkeily-taitotaso oli varsin vaihteleva, mutta Suomeen vaihtoon hakeutuvat opiskelijat ovat valmiiksi jo hiukan seikkailunhaluisia ja avoimia uusille kokemuksille.

Varusteita lainattiin niitä tarvitseville ja etukäteispalavereissa myös harjoiteltiin keittimien käyttöä ja teltan pystytystä. Samalla kerrottiin suomalaisesta vaelluskulttuurista ja tulevista vaellusmaastoista. Ruoka hankittiin järjestäjien puolesta, jotta kaikilla oli riittävästi retkiolosuhteisiin sopivaa ruokaa.

Vaellukset olivat hienoja elämyksiä kaikille osallistujille. Joessa virtaava juomakelpoinen vesi, mättäiltä maistelatavat marjat sekä uinti kylmissä vesissä lämpimän suihkun sijaan jäivät mieleen.

Toki suomalainen tapa kantaa painavassa rinkassa kaikki varusteet mukana oli raskasta muutamille osallistujille. Ennakkobriiffauksesta huolimatta osalle autius sekä rakenteiden ja ihmisten vähyys oli yllätys. Tiheästi asutuilla alueilla sellaista ei pääse kokemaan.

Tiivistelmä Hanna-Mari Sinilehdon johtajasusinäytteestä.

Lea Horto

-Kun jollain on hätä, sinulle soitetaan, sanoi noita vihkiessään Satu Ojalaa ikäsudeksi.

Satu Ojalasta ikäsusi hätäkeskuksen numerolla 112

Partiotoiminnasta retkeilyinnostuksensa saanut **Satu Ojala** on antanut Tunturiladulle paljon.

Satakunnan kerhon Geatkin perustajajäsen ja pitkäaikainen puheenjohtaja on ollut kantava voima Geatkin vaellusten ja aikuinen-lapsi leirien vetäjänä ja organisaattorina.

Yhteistyö partiolippukunta Huittisten Eränkävijöiden kanssa on tuonut myös runsaasti uusia osallistujia kerhon toimintaan. Tunturilatulehteä Satu on toimittanut 16 vuotta ja on ollut vetäjänä tiedotustoimikunnassa saman ajan.

Tunturisudeksi Satu vihittiin 2016 Susikyrössä.

Harvoin Satu on Lapin luonnossa yksin tai kaksin liikkunut, useimmiten seurana on ollut joukko partiolaisia tai Geatkin naisia.

Ensimmäisen vaelluksensa partiolaisille hän organisoi vuonna 1984 ja sen jälkeen monia retkiä eri vuodenaikoina. Geatkin järjestämien Tunturiladun tapahtumien järjestelyssä on myös Sadun ideat saaneet monet tunturilatulaiset leikkimielelle erilaisissa kilpailuissa ja ohjelmissa.

Juhani Lahtinen

Sudet 2017

Ikäsusi n:o 112 **Satu Ojala** Geatki
Johtajasusi n:o 187 **Hanna-Mari Sinilehto** Kolbma
Tunturisusi n:o 1650 **Raija Palosaari** Njalla
Outasusi n:o 62 **Paavo Ahonen** Kavtsi

Susivaliokunta 2018

Marita Maula (pj) marita.maula@tunturilatu.fi
Anja Kylävalli anjakylavalli@gmail.com
Juhani Lahtinen juhani.lahtinen@pp3.inet.fi
Matti Nylander matti.nylander@gmail.com
Raimo Pahkala raimo.pahkala@nic.fi
Hanna-Mari Sinilehto hanna.sinilehto@gmail.com

Saamelaistoimikunta

Seija Lipsanen, puheenjohtaja
Johanna Nevalainen, jäsen
Jouko Koivu, jäsen
Ritvis Loimio, jäsen
Kari Vuohelainen, jäsen

Tunturilatulaisia vieraili kansainvälisellä alkuperäiskansojen festivaalilla

Tunturiladun saamelaistoimikunnan tutustumiskohteena oli tänä kesänä Norjan Kåfjord, sen merisaamelainen kulttuuri ja kansainvälinen alkuperäiskansojen festivaali Riddu Riddu. Kahdeksanhenkinen ryhmämme vietti päivät kiertäen luonto- ja kulttuurikohteissa. Iltaisin osa porukkaa matkasi runsaan kymmenen kilometrin päähän majapaikastamme festivaalialueelle.

Norjan Kåfjordin (saameksi Gáivuotna, suom. Kaivuono) kunnassa heinäkuussa järjestettävä festivaali on yksi Euroopan tärkeimmistä alkuperäiskansojen festivaaleista.

Norjan kuningatar Sonja avasi festivaalin.

Sami Grand Prix voittaja 2015 Isák eli Ella Marie Hætta Isaksen yhdisti joikua syntikkapoppiin. Hän lauloi saameksi ja englanniksi.

Riddu Riddu tarjoaa alkuperäiskansojen ihmisille ympäri maailman areenan, jossa he voivat esitellä kulttuuriaan, tuoda esille itselleen tärkeitä asioita ja jossa heitä kuunnellaan. Yleisö festivaalille tulee pääasiassa saamelaisalueelta, mutta on joukossa myös muita alkuperäiskansojen ja valtaväestön edustajia eri puolilta maailmaa.

Festivaalin juuret ovat vuodessa 1991. Silloin ryhmä saamelaisnuoria kokoontui grillijuhliin Kåfjordiin puhumaan identiteetistä, juuristaan ja siitä, miksi ihmiset yhä häpeävät saamelaista taustaansa.

Nuorten kokoontumisesta on kasvanut tapahtuma, jonka palkkalistoilla tänä vuonna festivaalin aikaan oli 120 henkilöä ja 200 vapaaehtoista. Vuodesta 2009 lähtien Norjan valtio on avustanut festivaalia.

Riddu Riddun tapahtumapaikkana on Manndalenin laakso (saameksi Olmmáivággi, kveeniksi Olmavankka). Festivaalialue sijaitsee luonnonkauniilla paikalla Manndalselva-nimisen joen rannalla vuorten juurella. Sen vieressä on merisaamelaisten kulttuurikeskus Center of Northern Peoples.

Festivaalilla on vuosien saatossa esiintynyt sellaisia maailmanmusiikin tähtiä kuten **Angélique Kidjo, Buffy Saint Marie** ja **Mari Boine**.

Tänä vuonna tunnetuimmat musiikkinimet taisivat olla kurkkulaulaja ja muusikko **Radik Tyulyush** Venäjän Tuvan tasavallasta ja norjalaiset, saamelaisjuuria omaavat artistit, kuten jazzlupaus **Mette Henriette**, hardcorekvintetti **Ondt Blod**, poppari **Àgy**,joikaaja **Johan Anders Bær & Dronefolk** ja räppäribändi **Duolva Duottar**. Esiintyjiä oli myös Kongosta, Grönlannista ja Alaskasta.

Musiikin lisäksi tarjolla oli myös elokuvia, taiteilijatapaamisia, seminaareja, kursseja (mm. saamen kieltä, kädentaitoja, musiikkia, tanssia, traditionaalisia lääkekasveja) sekä lasten oma festivaali.

Festivaalilla tuotiin esille myös Alaskan alkuperäiskansojen kulttuuria, sillä he olivat tänä vuona tapahtuman ”Vuoden alkuperäiskansa”. Vuoden nuoreksi taiteilijaksi oli tänä vuonna valittu Kautokeinosta kotoisin oleva tanssija **Ánna-Katri Helander**.

Tietenkin Riddu Ridduun kuuluu markkinakenttä, josta löytyi monenlaista ostettavaa poronlihasta käsitöihin, vaatteisiin, puukkoihin, kuksiin ja koruihin asti. Halpatuontirihkamaa siellä ei ollut, vaan tuotteet olivat aitoja ja paikallisten ihmisten tekemiä.

Riddu Siidassa puolestaan pääsi muun muassa tutustumaan alkuperäiskansojen ihmisiin ja heidän kädentaitoihinsa.

Suurimman tähtihetken järjestäjät saivat, kun Norjan kuningatar **Sonja** saapui ensimmäisen kerran festivaalille. Kuningasperheen jahti oli ankkurissa vuonolla ja kuningatar tuotiin sieltä veneellä rantaan. Hän avasi tapahtuman torstaina 12. heinäkuuta.

Festivaalille saapuvat vieraat voivat yöpyä joko sen omilla leirintäalueilla. Yli 18-vuotiaille nuorille on omansa aivan festivaalialueen kupeessa, perheille ja muille rauhallisemmasta meiningistä tykkääville muutaman sadan metrin päässä kylällä. Hotellitasoiseen majoitukseen on matkaa, mutta lähikylistä löytyy leirintäalueita, joissa on mökkimajoitusta.

Seija Lipsanen

Saamelaistoimikunnan järjestämästä matkasta lisää seuraavassa lehdessä.

Seija Lipsanen

Alaskalainen Drew Michael on jupikki ja inuiitti. Hän veisti puisia naamioita, jotka kertovat tarinoita jupikien kulttuurista.

Evenki Evgeni Kaypanau veisti sähköisillä työkaluilla poronluusta eläinfiguureja.

Norjan suurin jazzlupaus Mette Henriette oli säveltänyt festivaalien lumoavan avajaisteoksen. Hän esitti sen orkesterinsa kanssa.

Kämppätoimikunnan kuulumisia

Vuosi kerrallaan eteenpäin

Kesän 2017 talkootyöviikkojen jälkeen kämppätoimikunnalle ei ole tuotu tietoon mitään isompia ongelmia tai puutteita Lapin tukikohtien osalta.

Syyskokouksessa Turussa otettiin esille kämpät ja esitettiin kysymys: onko tehty viisivuotissuunnitelmaa Tunturiladun kiinteistöjen tulevaisuudesta. Kysymys koski tulkintani mukaan muun muassa lisärakentamista, viihtyvyyden lisäämistä kämpillä oloaikana, tilojen hyvässä kunnossa ja siistinä pitämistä, jätehuoltoasioiden hoitoa, tiedottamista turvallisuusasioista, kämppien sisäpuolista varustelua, yhteydenpitoa paikallisväestöön, petipaikkavarauksia, yöpymishinnoittelua ja talkootyöjärjestelyjä.

Esimerkiksi viihtyvyyteen voivat käyttäjät itsekin paljon vaikuttaa lukemalla tarkasti kaikilla kämpillä olevat käyttöohjeet, joita olisi hyvä myös noudattaa (esim. tulisijat ja sähköt). On hyvä muistaa ottaa oikealla tavalla huomioon kaikki muutkin samaan aikaan kämpillä olevat henkilöt.

Viisivuotissuunnitelmaa ei ole tehty, koska Tunturiladulla ei ole tarvetta, eikä taloudellisia mahdollisuuksiakaan ainakaan lähivuosina laajentaa toimintaa lisärakentamisella.

Viisivuotissuunnitelmat olivat käytössä ja tarpeellisiakin niinä vuosina, kun Tunturiladun kaikkiin tukikohtiin rakennettiin haja-asutusalueiden lakisääteinen ja viranomaismääräysten ja jätehuoltolain mukainen imeytyskenttäjärjestelmä, Kiisan keittokatos, Susikyrön vanhan kämpän kellari ja kylmäsäilytystilan peruskorjaus ja Susikyrön keittokatoslaajennus ja Susikyrön uudisrakennus, joiden toteuttamiseen kului aikaa kymmenen vuotta.

Niinä vuosina tehtiin kaksikin perättäistä viisivuotissuunnitelmaa. Kaikki työt toteutettiin talkootyönä ennakkoon suunnitellussa ajassa, hankittiin rakennusluvat ja lopputarkastukset tehtiin viranomaismääräysten mukaisesti.

Lisäksi suunnitelmissa oli mukana Susikyrön kuivakäymälän laajennus, Talaksen uusi pihakäymälä ja jäteasema (jonka karhu sitten yhtenä vuonna rikkoi), Talaksen jalankulkupolun kosteikkojen sillat, kaikkien kohteiden laiturit, rakennusten vuosittainen varustelu ja sisäpuolinen korjaustyö, vesikatot, julkisivut, tulisijat, hormit, suursiivoukset, piha-alueet, polttopuut, vuosittainen jätehuoltotyö, turvallisuusasiat ja talkootöiden järjestelyt ja paljon muuta.

Uudisrakennusvuosina osa porukasta oli kuusi, jopa kymmenen viikkoakin talkoissa mukana. Kämppäisännän harkinnan mukaisesti vuodesta 2017 eteenpäin mennään kämppäasioissa yksi vuosi kerrallaan ennakkoon tehdyn suunnitelman mukaisesti.

Tunturiladun vuoden 2018 toimintasuunnitelmassa on selvitetty kämppätoimikunnan osiossa ensi kesän työt. Talkoot toteutetaan viikoilla 23, 24 ja 25 (tarkemmin Tunturilatulehti 1/18).

Tunturilatu on viime vuosinakin pystynyt pitämään tukikohtiensa rakennukset ja pihapiirit erinomaisen hyvässä kunnossa. Näin on ollut suuristakin vaikeuksista huolimatta kämppien hankintojen alkuajoista asti.

Tästä kiitos omalle ahkeralle talkootyöväelle, unohtamatta emäntäväkeä, jota ilman ei työstä tulisi yhtään mitään.

Ei ole helppo eikä vähäinenkään asia hoitaa kolmea tukikohtaa täältä etelästä niin, että kaikki asiat olisivat aina kunnossa. Kämppätoimikunnan jäsenet ovatkin suuresti kiitollisia kaikesta avusta, jota on saatu monilta eri henkilöiltä, kun ovat tehneet eri havaintoja kämpillä ollessaan ja sitten tiedottaneet ongelmista kämppätoimikunnan jäsenille tai paikallisille huoltomiehille.

Näin toimien on monta ongelmaa nopeasti ratkaistu.

Tunturiladulle on tulossa (huomattiin viime kesänä) yllätyksellisiäkin kustannuksia, kun esimerkiksi Susikyrön vanhan kämpän vesikate. Se on yli 40 vuotta vanha ja se pitää uusia kokonaan tulevana kesänä.

Samoin Aihkin perustuksien korjaus ja vinon lattian oikaisutyö olisi ensi kesän työohjelmassa sekä Kiisan Pekan-Kammin turvekatteen peruskorjaus.

Kämppätoimikunta selvittää Susikyrössä Susi-Oskarin, Koira-Oskarin ja keittokatoksen sähkövalaistuksen toteuttamismahdollisuutta ja kämppäavainsäännön uudistusta. Susikyrön rantasaunan viemäröinti saa odottaa valtiovallan päätöstä haja-asutusalueiden vesien suojeluasiasta.

Tunturiladun johtokunta toivoo, että jäsenistö käyttäisi näitä Lapin kämppiä enempikin ja mahdollisimman usein (asia ollut esillä aikaisemminkin). Kämpille saa ottaa mukaan ulkopuolisiakin henkilöitä itse mukana ollen. Kaikki ovat tervetulleita.

Lapin tukikohtien kunnossapito- ja hoitotyön rahoitus saadaan yksinomaan kämppien yöpymismaksuista. Siksi on äärimmäisen tärkeää, että käyttöastetta saataisiin nostetuksi edellisvuosista.

Tunturiladun eri kerhojen tilaamat kämppäviikot viime vuosina ovat hienosti auttaneet kämppien taloutta, samoin muutamat ulkopuoliset järjestöt (esim. Lapin rajajääkärikomppanian sotilaat).

Hyvää joulunodotusaikaa tämän lehden lukijoille toivoo kämppätoimikunnan puolesta

Pekka Kallio
kämppäisäntä

Kämppätoimikunta

Pekka Kallio kämppäisäntä/ puheenjohtaja 050 5272796
Paavo Kramsu rakennustyöt + huoltotyöt 040 7062764
Erkki Maununen rakennustyöt + sähköt 040 0215521
Sirpa Alapuranen pääemäntä, petipaikkavaraukset, sisäpuolinen varustelu, turvallisuusasiat yhdessä kämppäisännän kanssa, puh. 050 5975811
Aulikki Kuukkanen Aihkin varaukset, sisäpuolinen varustelu ja emännän työt, puh. 040 5774100

Lisäksi
Susikyrössä auttaa tarvittaessa **Ossi Saatio**, (huoltomies Vuontispirtillä) puh.0400 336228
Susi-Kiisalla, esim. kuljetusapu tieltä kämpälle, parkkipaikkajärjestelyt **Toivo Paltto** puh.+358 400773746
Susi-Talas, esim. kuljetusapu talvella **Ari Paadar** puh. 040 8671970
Susikyrön tien auraus **Kalevi Alatalo** puh. 0400 269404

Kolmen kimppa Tiilikkajärvellä

Kesän alkutahdit olivat vasta käsillä, kun Tunturikerho Kumpe kokosi Oktan ja Geatkin väkeä viettämään viikonloppua Tiilikkajärven kansallispuistoon.

Viikonloppu oli kelien suhteen täydellinen, jopa niin täydellinen, että se näin kolean kesän jälkeen tuntuu uskomattomalta.

Satu Ojala

Jouko Koivu kertoi Tiilikkajärven menneisyydestä.

Kumpe oli varannut tukikohdaksemme Uiton kämpän, jonka sisätiloissa suuri osa porukasta yöpyi. Osa pystytti teltat kämpän taakse. Yöt olivat leppeitä, josta kertoo paljon se, että alueen käet malttoivat tuskin lainkaan viettää kukunnassaan lepohetkeä.

Kumpe oli suunnitellut viikonlopuksi mukavan ohjelman. Tiilikkajärvi kierrettiin lauantaina joko kokonaan tai osittain, mikä parhaiten kenellekin sopi.

Jouko Koivu veti järven kiertoreitin ja kertoi Tiilikkajärven elämästä ennen kansallispuistoaikaa. Vuonna 1595 Ruotsin ja Venäjän välille solmitun Täyssinän rauhan raja oli Tiilikkajärvellä ja järven saaressa on rajakivi edelleen olemassa.

Järvestä oli nostettu järvimalmia ja puutavaran uitto puroja pitkin alkoi 1870-luvulla. Uittomiehet asuivat aluksi maakorsussa, kunnes Uiton kämppä rakennettiin 1946. Uitot loppuivat jo 1950-luvulla, jonka jälkeen kämpän käyttötarkoitus on muuttunut tarpeiden mukaan.

Helteisen päivän hiet pestiin pois saunassa ja nautittiin järven yllättävän lämpimästä vedestä. Taisi silloin useammaltakin viikonlopun viettäjältä lähteä talviturkki kellumaan joko kämpän rannasta tai Venäjänhiekalta, joka on aivan upea hiekkaranta.

Iltanuotiolla Kumpen puheenjohtaja **Onski Voutilainen** sai meidät kaikki pohtimaan meille tärkeitä asioitam ihmisiä, joita ihailemme tai paikkoja, jotka ovat merkittäviä. Oma sielunmaisemani löytyy Susikyrön rantasaunan terassilta. Sen kaunimmaksi ei maisema voi muuttua.

Yhteinen retkiviikonloppu kahden muun kerhon kanssa oli hieno kokemus. Juuri tällaista yhteistyötä soisi tehtävän enemmänkin.

Me geatkilaiset lähdimme Rautavaaralle seitsemän hengen porukalla ja nautimme kokemastamme. Ilman Kumpen kutsua Tiilikkajärvi olisi ehkä jäänyt kokematta. Hieno paikka. Kannattaa tutustua. Kiitos.

Satu Ojala, Geatki

Kurssikalenteri

Palstalla julkaistaan tietoa tulevista retkeilyyn liittyvistä kursseista ja koulutustapahtumista.

Kurssikalenterin aineistoa voi toimittaa osoitteella rekonsultti@gmail.com

Tammikuu

HA1-ensiapupäivä Oulun SPR (Owla)
Pitkänäkö vielä avoin. Kysy lisää kurssista:
Hannu Liljamo 044 322 3646, hannu.liljamo@gmail.com

AIHKI

VARAA LAATUVIIKKOSI AIHKISTA!

Loppuvuoden 2017 varattuja viikkoja ovat 50, 51 ja 52 sekä vuonna 2018 viikot 1, 8, 12, 13 ja 14.

Vuorokausimaksu 30,00 €/koko mökki.

Varaukset Aulikki Kuukkanen 040 577 4100 tai aulikki.kuukkanen@tunturilatu.fi

OHJELMA

PERJANTAI 16.3.

klo 18–21 Ilmoittautuminen ja majoittuminen
klo 19–21 Iltapala tarjolla

LAUANTAI 17.3.

klo 8– Ilmoittautuminen
klo 8–9 Aamupala
klo 9–9.30 Avajaiset, lipunmyynti, Savolaisen laulu
Metsäkartanon esittely
klo 9.30– Riihenpuinti, kokouskahvit
klo 11.30–13 Kevätkokous
klo 13–14 Kattilaounas
klo 14–16 Savolaisen rallarin, tulvelaitoksen rakentaminen, kuntienkäyttö
Hakukohtaisille koulutuksia kotiseutujen käytöstä/päivittäessä
klo 16–18 Saunat
klo 18–19 Päivällinen
klo 19– Vapaata seuraelämä
klo 20– –22 Tulvelaitos
Vapaata seuraelämä

SUNNUNTAI 18.3.

klo 8–9 Aamiainen
klo 9–11 Riihenpuinti, jyvät akanoista
klo 11– Lipunlaskut, kevätpäivien päätös, lipun luovutus
klo 11.30 Lounas

RUOKAILUT

Kaikki ateriat valmistetaan paikan päällä, paikallista ja osin luomuruokaa, ruoka-aineallergiat huomioiden. Tarjolla noukkapöydältä.

Perjantaina iltapala, lauantaina aamiainen, lounas, kokouskahvit, päivällinen ja sunnuntaina aamiainen ja lounas.

RUOKAILUT ILMAN SIIRÄMAJOITUSTA

Perjantaina iltapala 9 e/hlö
Lauantaina aamiainen/tulokahvit, lounas ja päivällinen 38 e/hlö
Sunnuntaina aamiainen ja lounas 22 e/hlö

MAJOITUS

87 e/hlö/pe-eu Majamaan lomahuoneistoissa/sviitissä.
44 e/hlö/pe-eu majoitus Erähotellissa tai pirtillä.
Hinta sisältää majoituksen talon lähivaatteilla (lue pedaten), liinat ja saunan.

MAJOITUS SIIRÄLÄISEN RUOKAILUT:

166 e/pe-eu Majamaan lomahuoneistoissa/sviitissä
Huoneistoissa 2–11, kalliimmissa 41 vuodepaikkaa.
Jokaisessa huoneistossa 1–3 makuuhuonetta, kupeella liinat, saunalliset ja täysikokoiset parvet, joissa 4–6 vuodetta ja vessa.

113 e/pe-eu Erähotellissa tai Metsäpirtillä
Erähotelli Juuseri, jossa 12 huonetta, 38 vuodepaikkaa kerrosrangyin. Jokaisessa huoneessa oma wc ja suihku. Yhteisessä tilassa taidetupa, tv, minikeittiö ja saunalliset.

Erähotelli Siniluoto, jossa 17 huonetta, 41 vuodepaikkaa. Huoneet kuten Juuseerissa. Yhteinen taidetupa ja iso kokoustila.

Metsäpirtti, jossa 22 vuodepaikkaa kerrosrangyin kuudessa huoneessa. Yhteinen tupa, keittiö ja saunalliset.

Hinta sisältää majoituksen talon lähivaatteilla (lue pedaten), liinat, saunan ja ruokailut kuten yllä mainittu.

Lisäyöt to-pe ja su-ma hinta 37 e/hlö Metsäpirtillä tai Erähotellissa ja 47 e/hlö lomahuoneistossa, sisältäen aamiaisen.

MAHDOLLISUUKSIA MAHDOLLISUUKSIIN:

Perumaksuton vuoro/-auto 9 e/vrk, sähkö 7 e/vrk, henkilömaksu/aikuinen 4 e/vrk, lapsi (5–14 v.) 2 e/vrk, leirinlähtömaksu 3 e/vrk perumaksuton.

ILMOITTAUTUMINEN

Tiedustelut: Päivi Korolainen, puh. 044 027 3788, sähköposti paivi.korolainen@meili.fi. Osallistumismaksu voin kääntää paikan päällä 10 euroa.
Kokouskajoilujen vuoksi myös pelkästään kokoukseen osallistujien on ilmoittauduttava.

MAJOITUSVARAUKSET

Metsäkartanolle 16.2.2018 mennessä 040 839 6360, info@metsakartano.com

Paikalla Sastan tuote-esittely ja mahdollisuus tilata tuotteita. sasta

TERVETULLOO SAVVOON TSIETSAN VIERAAKSI!

TUNTURILADUN RETKIMUISTIO 4/2017

3.2.2018 Hiihtelyä Tervareittillä (Owla)
Ilmoittautumiset 31.1. mennessä Hannu Liljamo
044 322 3646, hannu.liljamo@gmail.com

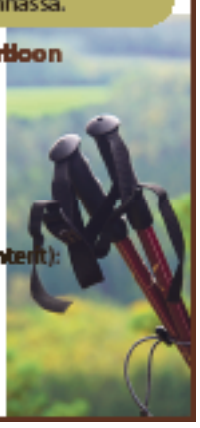
4.3.2018 Hiihtelyä Martimoaavalla (Owla)
Ilmoittautumiset 28.2. mennessä Hannu Liljamo
044 322 3646, hannu.liljamo@gmail.com

Huom. Tapahtumat löytyvät myös Tunturiladun tapahtumakalenterista, johon tehdään päivityksiä myös lehden ilmestymisajankohtien välillä!

Yritetään saada vastinetta retkien järjestäjille. Yksi parhaista palautteista on runsas osallistuminen. Huomioi myös mahdolliset yhteiskuljetukset retkikohteisiin. Niitä kannattaa tiedustella, vaikka kohteena on "omat polut" retkikohteen suunnassa.

Tunturilatu-lehden 1/2018 retkimuistioon julkaistavaksi tarkoitettu aineisto tulee toimittaa viimeistään 7.1.2018 osoitteella rekonsultti@gmail.com

Nettijulkaisua varten toivotaan lyhentämättömiä ilmoitustekstejä. Ilmoituksen vähimmäistiedot (Tunturiladun ja Suomen Ladun nettisivuille):
- **alkamis- ja päättymisajankohta**
- **kokoontumispaikka (osoite)**
- **viimeinen ilmoittautumispäivä**
- **yhteyshenkilön nimi, sähköpostiosoite ja puhelinnumero**

PETIPAIKKAVARAUKSIA 2018

Susi-Talas 10/10
2.6.–9.6. Kämppätalkoot
8.9.–15.9. Logi kerhoviikko

Susi-Kiisa 8/8
9.6.–16.6. Kämppätalkoot
22.9.–29.9. Owla kerhoviikko

Susikyrö vanha kämppä 14/14
10.3.–17.3. Owla kerhoviikko
31.3.–7.4. Logi kerhoviikko
2.6.–9.6. Kuokte kerhoviikko
16.6.–23.6. Kämppätalkoot
14.7.–21.7. VaVa-leiri

Susi-Oskari 5/5
14.7.–21.7. VaVa-leiri

Varaukset voi tehdä osoitteeseen varaustenhoitaja@tunturilatu.fi

Varausohjeet, maksutiedot yms. löytyy nettisivuilta:
www.tunturilatu.fi
-> jäsenille -> Lapin kämpät

KAUPPA AUKI

TUNTURILADUN TARVIKKEITA VOI TILATA YHDISTYKSEN TALOUDENHOITAJALTA:
iitu.gerlin@tunturilatu.fi tai tekstiviestillä 040 707 4598.
Tarvikkeet toimitetaan postitse tai sopimuksen mukaisesti.
Tarvikkeita on myynnissä myös Tunturiladun yleisissä tapahtumissa.

MYYTÄVÄT TARVIKKEET á

Hihamerkki	1,70
Pinssi	1,70
Susimerkki	5,00
Susimerkki nauhalla	6,80
Tunturilatu-tarrat (12 pientä tarraa)	2,00
Tunturilatu-tarra (iso)	1,30
Viiden vuosikymmenen vaellus -kirja	15,00
Kuudes vuosikymmen -kirja	15,00
Historiikit (kaksi kirjaa)	25,00

Susimerkit myydään vain vihityille susille.

Kämppien avaimen voi lunastaa kaksi vuotta Tunturiladun jäsenenä ollut henkilö. Avaimen lunastushinta on 120 €. Avainanomuslomakkeen saa nettisivuilta. Avain toimitetaan postiennakkona.

MAKSUASIOISTA

Tunturiladun pankkitili on Oma Säästöpankki FI11 4108 0010 3176 86. Tälle tilille maksetaan kaikki Tunturilatua koskevat maksut.

HUOM! UUSI TILINUMERO!

KÄMPPIEN KÄYTTÖMAKSUT

Kämppämaksuja suoritettaessa käytetään viitenumeroita.
Kämppämaksu vuonna 2017 on
Susikyrö (viite 505) 10 €/hlö/vrk (vieras, ei jäsen 15 €/hlö/vrk),
Susi-Talas (viite 602) ja Susi-Kiisa (viite 709) 7 €/hlö/vrk
(vieras, ei jäsen 10 €/hlö/vrk).
Alle 12-vuotiailta ei peritä kämppämaksua.
Kämpillä on edelleen rahalippaat, joihin maksun voi suorittaa.

Varauskämppä Aihkin varaukset: aulikki.kuukkanen@tunturilatu.fi, 040 577 4100. Aihkin kämppämaksu on 30 €/vrk/koko kämppä.
Aihkin viite 806.

TÄYDENKUUN KESÄPÄIVÄT

HANKONIEMEN KAINALOSSA

27.–29.7.2018

Kevyt järjestää Tunturiladun kesäpäivät 2018 kurssikeskus HÖGSANDISSA Lappohjassa (www.hogsand.bvif.fi).

Luvassa on lähes kilometrin pituinen hiekkaranta, ruinne täysikuu paistaa (toivottavasti) perjantai-iltana. Högsandiin on matkaa Helsingistä noin 125 km. Julkisillakin pääsee hyvin.

Ohjelmaan sisältyy mm. lauantaina veneretki (lisämaksu) Tammisaaren kansallispuiston Älgö-saareen, tutustuminen saareen ja paikallista suvukalaa.

Sunnuntaina vierailemme läheisessä Hangon Rintamamuseossa, mikä avattiin kesällä 2017 kunnostuksen jälkeen. Museo sijaitsee autenttisella taistelupaikalla.

Ennen kesäpäivien alkua perjantaina tarjotaan mahdollisuus tutustua Uddskatarin luontopolkuun Hankoniemen kärjessä, Suomen rantereen eteläisimmässä kolkassa. Polku avattiin pari vuotta sitten, ja sen varrella on hienoja maisemia, harvinaista meriluonnonvilliruutta ja lintuja. Kevyt järjestää opastuksen.

Ilmoittautumisohjeet lehdessä Tunturilatu 1/2018

Kristinoppileiriä ja kämppätalkoita

Susikyrössä kesäkuun ensimmäisen viikon ajan sain olla mukana ja seurata kahta erilaista toimintaa. Samanaikaisesti alueella oli ortodoksinen kristinoppileiri ja kämppätalkoot.

Kriparileiri toi kämppäkartanoon uuden, positiivisen ulottuvuuden ja käyttötavan. Kaikki mukana olleet ihastuivat paikkaan ympäristön ja eri mahdollisuuksien johdosta. Kiinnostus Susikyröön antaa mielestäni aiheen pohtia sitä, että onko tällaista Tunturiladun kämppien käyttöä kehitettävä ja markkinoitava. Onko tässä uusi mahdollisuus kämppiemme käytölle?

Löysin lappilaisesta maisemasta uuden äänimaailman. Sointuvan ihmisäänen. Näin Susikyrön männikköharjun, jääpeitteisen Vuontisjärven ja tunturit uudella tavalla, sillä leiriläisten sointuvan laulun ja papin vuoropuhelun äänet puhtaassa ja valoisassa ympäristössä sopivat ja täydensivät heräävän kesän tunnelmaa.

Mieleenpainuvaa oli olla mukana vedenpyhityksessä ja aluen kiertävässä kulkueessa sekä sivusta seurata opetustuokioita puhumattakaan nuotiohetkistä. Leiriläisten sopuisuus, yhtenäisyys ja osallistuminen kaikkiin toimintoihin koin hyvin positiivisena.

Koska olin savolaisittain sanottu ”väljvouhka” tunturilatulaisten ja leiriläisten välillä, sain maistiaisia leiriemäntä Ritvan loihtimista erittäin maukkaista aterioista. Leiriläisiä todella hemmoteltiin.

Tunsin olevani etuoikeutettu saadessani olla kanssanne Jonna, Ella, Ritva, Aleksandra, Helena, Emilia, Kaisa, Janne, Eemil, Riku, Panu ja Isä-Martti. Ehkä näemme jossain nuotiolla joskus.

Osallistuin myös kämppätoimikunnan talkoisiin.

Susikyrön kämppäkartano ja rakennukset sisältä ja ulkoa huollettiin, siivottiin ja kuunnostettiin meitä kaikkia varten. Työmäärä oli valtava. Sahat lauloivat, juuriharja ja mattopiiska soittivat omaa komppi- j vispilämusaansa jokaisessa rakennuksessa, porat sporrasivat, käsityökalut osaavissa käsissä remontoivat monta kohtaa. Matot , verhot, tyynyjen ja patjojen päälliset pestiin ja kunnostettiin. Ympäristöä siivottiin ja roskanuotio roihusi. Kattiloisa ja pannuissa valmistuivat maittavat ruuat.

Oli tekemisen meininki. Ilo ja hyötyliikunta asusti Susikyrössä. Saunaan ja syömään ei tarvinnut kehoittaa kahta kertaa.

Talkoolaisissa oli sekä vielä työelämässä puurtavia että täysin palvelleita vapaa-aikansa Tunturiladulle lahjoittavia vapaaehtoisia latulaisia. Ammattilaisia sekä apuvoimia. Jokainen käsipari oli tarpeellinen. Pitkää työpäivää tehtiin eikä kenellekään juolahtanut mieleen laske työtunteja, sillä talkoissa on kivaa.

Talkoolaisissa elää oikea tunturilatulaisuus. Kiitos teille Inka, Maire, Sirpa, Irkku, Annikki, Markku, Pate, Eero, Arttu, Erkki ja Jukka.

Yhteiselo kriparilaisten ja talkoolaisten kesken sujui hyvin ja ilman ongelmia.

Elimme onnellista aikaa !

Raimo Pahkala

TUNTURILATU

Tunturilatulaisten jäsenlehti, joka ilmestyy neljä kertaa vuodessa. Lehti postitetaan jäsenille Latu & Polku-lehden kanssa.

Julkaisija: Tunturilatu ry
Päätoimittaja: Paul Pakarinen
Riutojankatu 10E, 20360 TURKU
puh. 050 568 8703
paul.pakarinen@tunturilatu.fi
Toimitussihteeri:
Satu Ojala, Huittisten Sanomalehti Oy,
Pl 36, 32701 HUITTINEN
pt. 045 327 5650, pk 050 5234 844
satu.ojala@tunturilatu.fi
Tiedotustoimikunta 2017:
Satu Ojala (pj), Kari Halinen, Iitu Gerlin, Paul Pakarinen, Tuula Forström, Mikko Suominen, sähköposti:
tiedotustoimikunta@tunturilatu.fi
Ilmoitushinnat:
0,60 euroa pmm,
¼ sivu 290 euroa,
½ sivua 540 euroa
Koko sivu 900 euroa

Sivunvalmistus ja taitto:
Huittisten Sanomalehti Oy
Painopaikka:
Alma Manu, Tampere

Ilmestymisaikataulu 2017:

Numero	Aineistopäivä	Lehti jäsenillä
1	**12.1.**	**16.2.**
2	**11.5.**	**15.6.**
3	**10.8.**	**14.9.**
4	**26.10.**	**7.12.**

Osoitteen- ja nimenmuutokset:
Suomen Ladun jäsenpalvelun kautta,
puh. 09 8567 7450 tai jasenpalvelu@suomenlatu.fi
tai postitse:
Suomen Latu ry,
Jäsenpalvelu,
Radiokatu 20,
00240 HELSINKI

SUOMEN LATU

Lapin Kripa Susikyrössä

Mennen tullen kokonaisen päivän bussissa istuminen palkittiin, sillä tämä kristinoppileiri sai täydet pisteet niin nuorilta kuin ohjaajiltakin.

Kripalaisia oli kaikkiaan viisi, joista kolme Iisalmen seurakunnasta, yksi Kajaanin seurakunnasta ja yksi Hämeenlinnan seurakunnasta.

Susikyröön saavuttiin helluntaipäivän iltana, joten majoittumisen jälkeen toimitettiin ortodoksisten tapojen mukaan helluntain polvirukouspalvelus ison kämpän kuistilla. Alkupäivien kylmä ja kostea sää mietitytti kaikkia, lämpötila pysytteli tiistaihin asti vaivoin plussan puolella, mutta kun keskiviikkoaamu koitti ja tunturit peittänyt sumu hälveni, Lappi näytti meille kuinka kaunis on Jumalan käden jälki.

Nuoret ja nuorenmieliset olivat yhtä suurta perhettä ensimmäisestä päivästä lähtien.

Oppitunneilla keskusteltiin monenlaisista asioista, mietittiin omaa suhdetta ortodoksisuuteen, erilaisia eettisiä kysymyksiä, kirkkomme kantaa päivän polttaviin puheenaiheisiin, solidaarisuutta ja diakoniaa, ihmissuhteita sekä ekologiaa, johon ulkoiset puitteet tarjosivat oivan lähtökohdan.

Tutustuimme sakramentteihin ja erilaisiin toimituksiin (lapsi sai kasteessa nimen ”Erkki”, ”Sirpa” ja ”Juhani” saivat toisensa ja ”Martta” siunattiin haudan lepoon), pohdittiin syntymää ja kuolemaa ja kaikkea siltä väliltä.

Ehtoollisjumalanpalvelus eli liturgia toimitettiin keskiviikkona ison kämpän päätyyn rakennetussa leirikirkossa, johon Raimo oli rakentanut leiriläisiä varten puisen ristin. Palveluksen aikana joutsenet ja muut vesilinnut keskustelivat äänekkäästi Vuontisjärven sulapaikoissa, ja aurinko ajoi alkuviikon kylmyyden kauas pois.

Lapissa täytyy varautua kaikkeen. Leiriläiset olivat pakanneet - varustelistan mukaisesti - vaatetta kylmiin ja kosteisiin säihin, mutta silti Lappi yllätti jälleen kerran: ainoa johon ei oltu varauduttu oli helle, joka saapui keskiviikkona ja toi kesän (ja sääsket) tullessaan.

Rantasauna lämpeni joka ilta, ja talviturkkeja heitettiin ansiokkaasti, vaikka sulaa vettä oli rannasta vain kolmen metrin kaistale.

Yövaellus Susikyröstä Montellin majalle tehtiin torstaina lyhythihaisissa paidoissa ja pitkävartisissa kumisaappaissa. Hiki tuli jokaiselle ja jano sammutettiinkin moneen kertaan vuolaina virtaavista puhtaista tunturipuroista.

Loppumatkasta paikoin nivusiin asti upottava sulava hanki loi haastetta kulkijoille, mutta perille avotunturiin päästiin!

Hetken huilauksen jälkeen toimitettiin kiitosakatistos luomakunnalle. Tunturien sylissä yöttömän yön auringon paistaessa lauletun akatistoksen tekstit konkretisoituivat aivan uudella tavalla jokaiselle läsnäolijalle. Paluumatka sujui joutuisasti, muutama lumisotakin käytiin, ja Susikyrössä nautittiin vielä keskiyön burgerit, jotka leiriemäntä Ritva loihti muurikkapannulla keittokatoksessa.

Oppituntien välillä pelattiin ja leikittiin, nauru raikui ja huumorin kukka suorastaan rehotti. Erityisen hyvä asia oli se, että koko porukka – niin nuoret kuin ohjaajatkin – pitivät yhtä: kenenkään ei tarvinnut olla yksin, apua annettiin aina ja jokainen hyväksyttiin omana itsenään mukaan. Koko poppoo, niin leiriläiset kuin ohjaajatkin, majoittui isoon kämppään, mikä hitsasi porukan ihan konkreettisesti yhteen. Näin se homma toimii kun se toimii!

Joukkomme - Viisas Kalamies Gregorios, Mietteliäs Mirhantuojanainen Johanna, Ylen Eläväinen Emilianos, Rauhantuojanainen Sofia ja Huolistavapaa Januarius, sekä leirinjohtaja Aleksandra, ohjaaja Helena, leiripappi isä Martti, leirikanttori Kaisa, leiriemäntä Ritva, kuljettaja Panu ja valokuvaaja-ohjaaja Emilia - kiittävät Tunturilatua hienosti sujuneesta yhteiselosta Susikyrössä, elämä leiriolosuhteissa ilman sähköä (lähes) oli upea kokemus!

Kaisa Salo

Emilia Ollikainen/Foto Emilia

Leirikaste! No, vettähän se vain on.

”Erkki” ja kummisedät.

Jonna, (vas.), Ella ja Emilia leikissä, jossa kaveria piti koskettaa vaikkapa korvalla tai nenällä.

Oppitunteja pidettiin laavulla ja sisätiloissa.

Ortodoksinen vedenpyhitys Vuontisjärven rannassa.

Kunniasusi Raimo Pahkala kertoi leiriläisille Tunturiladun historiasta ja nykypäivästä.